

УДК 621.316.176

Р. Д. Романюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНДЕНСАТОРНИХ УСТАНОВОК В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

R.D. Romaniuk

ENHANCEMENT OF THE EFFICIENCY USE OF CONDENSER INSTALLATIONS IN THE SYSTEM OF ELECTRICITY SUPPLY OF ENTERPRISE

Питання зменшення втрат в електричних мережах України є однією з основних задач цих мереж. Ці втрати зросли та майже вдвічі перевищують аналогічні показники західних країн [1].

Технологічні втрати активної електроенергії разом з так званими «комерційними втратами» склали 14,7 % при нормативних технологічних втратах 13,9%. Значного зниження цих втрат можна досягти за рахунок компенсування реактивної потужності (КРП) в розподільних електричних мережах. Відомо, що близько 80 % ефекту від заходів зі зниження технологічних втрат в цих мережах приходить на КРП [1].

Основні критерії оптимізації КРП [1]: – економічні: максимальне зниження втрат електроенергії, мінімальний термін окупності, мінімум приведених затрат на передачу та генерацію реактивної потужності; – технічні: забезпечення балансу реактивної потужності, покращення рівнів напруги, збільшення пропускної спроможності.

Розв'язання задачі КРП полягає у визначенні таких потужностей і місць установлення конденсаторних установок (КУ), які забезпечують виконання вибраного критерію.

Критерії впровадження КУ можуть бути різними в залежності від економічних умов, в яких знаходяться підприємства, і це потребує аналізу економічних показників впровадження та використання КУ в розподільних електричних мережах [2].

Під час розв'язання задач компенсації реактивної потужності критерієм оптимальності було використано забезпечення максимального економічного ефекту [3]. Значенню цільової функції відповідають дисконтовані витрати на впровадження засобів КРП в систему електропостачання підприємства. Враховуючи, що підприємство працює зі змінним графіком реактивного навантаження використано автоматичне керування потужністю КУ за допомогою вмикання чи вимикання її окремих частин.

Література

1. Демов О. Д. Оптимізація процесу впровадження компенсуючих установок в розподільних електричних мережах енергопостачальних компаній : монографія / О. Д. Демов. – Вінниця : ВНТУ. – 2016. – 98 с.
2. Выбор компенсирующих устройств при проектировании электрических сетей / И. Н. Ковалев. – М.: Энергоатомиздат. – 1990. – 200 с.
3. Оптимальная компенсация реактивной мощности в системах распределения электрической энергии: Монография / А. А. Герасименко, В. Б. Нешатаев. – М.: Проспект. – 2015. – 219 с.